

نان بـ قەساب گەشت بـ نا نهوا!.. سەدىق سەعید بـ واندزى

بە پـى ئامارى سەندىكاي بـ ئىزنامە نووسان بـت، ئەگەر ھە ھە نەبم، چەند ھەزار بـ ئىزنامە نووس لەو ھەر بـمە بچووكەى ئـمە ھەيە. لە مانە، چەندىان پىشەيانە كاردەكەن و بـچاوى ئىتتىكى كارى بـ ئىزنامەوانى دەكەن و شارەزايان لە ھەوا بـ و بـپـرت و بە دواداچوونى بـ ئىزنامە نووسى ھەيە، ئەگەر لە بـ ئىزنگيان بـدەين ھەر سەد بـ ئىزنامە نووس بـك دەم بـنـتەووە و ئەوانىتر ھىچ شارەزايان نىيە. بگرە زـرەينەيان، بـوا ناكەم لە سا بـكدا، دوو كـتب لە بوارەكەى خـيان بخو بـننەووە. بـيە كە ھەوا بـك بـووما بـ دەكەن، دىمانە لەگە بـرپر بـكى گەندە بـ دەكەن، كە لە پەخش بـكى بـاستەو بـ دا چا بـاكىيەك بـووما بـ دەكەن، دەپروز بـن و قسەيەك لەمسەر و قسەيەك لەوسەر دەھـنن و ھەرچ بـك بـت، بە پىنە و پەر بـيەك گو بـگر و بىنەر بـازى دەكەن. ئەوانىش زـرەينەيان چونكە ئاستى ھوشياريان نزمەو ھاوكات بـاھاتوونە تەنھا گوزەرانە بىنن و بخو بـننەووە، ئىدى بەلايانەووە گرنگ نىيە ئەو ھەوا ھە چەندە لە بـووى زمان و دا بـشتن و گەياندنەووە، دروست و لە جـى خـى داىە. بـگومان ئەم واقعە، دەرەنجامى ئەو تـبـوانىنەيە، كە ئـستا بـ بوارى بـ ئىزنامە نووسى لە نـو ئـمە دروست بوووە و كولتوور بـكى ھـناوہ تە ئاراوہ، كە مايك بە دەست و بـ ئىزنامە نووس تـكە بـ كراون و ھەموو سـم بـ سوور بـك بـتە ھەمزە ئاغا! بە ھـى زـربوونى دەزگاكانى بـاگەياندن و چاپ و بـاوكردنەووە تىقييە لـكالىيەكان، زەمىنە و بوار بـ لەشكر بـك نەخو بـندەوار بـخساوہ، كە خـيان وەك بـ ئىزنامە نووس بـناس بـنن و لەوبوارە ھەستىار و گرنگەى كـمە دا كاربەكەن، كە زـرەينەى ھەرە زـريان، بەوانەشى كە خـيان بـ يەكەمى بـ بـكابەرە، بە شـووە پـر بـفیشنا بـيەكەى، نازانن كار و ئىتتىكى كارى بـ ئىزنامە نووسى چىيە و ھەوا بـ چـن دادە بـ ئـرت و دىمانەى بـ ئىزنامەوانى چـن دەكـرت و چى ھەوا بـ بەپەلەيە و ئەمانە و چەندىن ئارىشەى تـریش. ھە بـتە پەند بـكى كوردى ھەيە دە بـت: (كە زـرەھات قەوا ھە بەتا ھە) دروست كارى بـ ئىزنامە نووسىش لە نـو ئـمە واى لـھا تووہ، كە ھەرچى مايك بـكى بەدەستەووە گرت، پـشكەشكار بوو، بـژەر بوو، دە بـ وەك بـ ئىزنامە نووس بـناس بـنر بـت، لە كات بـكدا كارى ھەريەك لەوانەو بەرپر بـيارىيەكان، بە پـى ئەركەكەيان دەگـبـت. كارى كامىراما نـك وەك كارى پەيامنـر بـك نىيە و كارى موھەرر بـكى ھەوا بـ، وەك كارى پـشكەشكار بـك نىيە و ئەمانە بە پـى كار و ئەركيان

[illegible]

یہ کہم: _ دانتوں و گہیا ندنی هه و ا .

له و سه‌رده‌مه خـرايه‌دا، كه هه‌موو شتـكـ بـته بينيني ـاگوزه‌رانه، بـگومان ئـمه ده‌زانين داـشتني هه‌واـكـي چـ و پـ، ـه‌نگه كات و ساتي بووت و هاوكات به‌لای گوـگران و بينه‌رانیشه‌وه زـر جـی بایه‌خ نه‌بـت، بهـكو هه‌واـ ده‌بـت كوررت و پوخت بـت و له ماوه‌ی چه‌ند خوله‌كـكـي كه‌م بخوـنـرـته‌وه، بهـام ئا‌يا ئه‌مه بـ هه‌موو ـووداوـكـ و هه‌واـكـ ده‌گونجـت؟ ئا‌يا لـره‌دا ده‌بـ ته‌نها ئه‌ویتی وه‌رگر بكرـته پـوه‌ر، بان بنه‌ما زمانه‌وانی و هه‌واـ و گه‌يان‌دنه‌كانیش له به‌رچاو بگیرـن؟ به‌و مانایه‌ی كه هه‌واـه ده‌نووسـرت، چـن و بو كام ناوهـكـه‌وه له ـووی ـزمانیه‌وه بـاو ده‌كرـته‌وه و ده‌گه‌یـنـرـته وه‌رگ. گهر له‌م ـووه‌وه سه‌رنج له بونیادی هه‌واـ له ده‌زگاكانی ـاگه‌ياندن و ماـپهـه‌كان بده‌ین، شتی وه‌ها ده‌بینین، سه‌ربه قوـ دینـته پـكه‌نین، چونكه به جـرـكـ ئه‌و هه‌واـه نووسراوه، یان داـژـراوه كه هه‌چ لایه‌نـكـی زمانه‌وانی و واتایی ـه‌چاو نه‌كراوه، بـ نموونه:

- ماڻهه بي ئم سي، له ههوا ڪڍا ٿي 16/3 نووسيو ته:)
 دوو ڪهس له ٿو ڏاڍي ڪي هاڻوچ ڏاڳيان له دهستا، ڪه ڪو
 و باوڪي يه ڪترين). سهرنج لهو شواز ه ڏاڳتنه و ناوه ٿي ڪي
 ههوا ڪه بدهن. ٿه گهر بهو پوهه بهت، ٿه دوو ڪهسه له يه
 ڪا تدا ڪوري يه ڪتري و باوڪي يه ڪترين !
- زربهي دهزگا ڳاڳيان دنه ڪان، له ههوا ڪڍا ٿي 16/3
 نووسيو: (ٿو ڏاڳيان ٿو ڏاڳيان ٿو ڏاڳيان)
 ٿو ڏاڳيان ٿو ڏاڳيان ٿو ڏاڳيان ٿو ڏاڳيان ٿو ڏاڳيان
 ٿو ڏاڳيان ٿو ڏاڳيان ٿو ڏاڳيان ٿو ڏاڳيان ٿو ڏاڳيان !

ۋەتەن ۋە ئائىلە ئۈچۈن بىر قانچە قېتىم ئۆزىنى قۇربان قىلىشقا تەييار بولغان. (بومەلەرزە يەك بە پۈتۈرۈ ئوۋەندە لە سلەمانى ۋویدا). بەھەمان شۋە دە نووسن شە پۈلۈكى خۇبارىن ھەرۋى گرتە تەۋە، ۋەك ئوۋە ئاسمان زەرىا بىت و خۇبارىنىش شە پۈل.

- ژنامهی خبات، له ژمارهی 13/2 ژۍ، له ۱۰۰۰۰ ته ههوا کدا نووسیویه تی: (ئه فهریفا ئه و کیشوهری توانای به ځوکردنی ۱۰۰ ملیار کهسی ههیه) سهرنج بدهن، جیهان هه مووی ههفت ملیار کهسه، ئیدی نازانم ئه و دووه چیه بۍیان زیاده کردووه؟ گریمان ئه گهر ئه مه مه زنده کردن بۍت، ئه و له ژمارهی دانیشووان ئه و مه زنده دروست نییه، چونکه له لایه که وه په یوه سته به ئاماره وه، له لایه کی دیکه شه وه، ئه وه به ۱۰ هایی به کلایی بۍته وه که جیهان ههفت ملیار کهسه، ئیدی ۱۰۰ ملیاره که هیه هیه بۍته وه که ژنامه وانی، زانستی و ئاماری نییه و ئه مه هه ۱۰ هیه.
- ژنامهی ههولۍر له ژمارهی 13/2 ژۍ دا نووسیویه تی: (چار به نداو به توانای کۍگا کردنی سی ملیۍر مه تر سۍجا ته و او کراون) ئه گهر به پۍی ناوه ۱۰۰ کی ئه مه هه و ۱۰۰ بۍت، ئه و ئا ویش وه ک ههر که رسته یه کی دیکه، ده بۍ کۍگا بکرۍت و له کۍگا هه بۍگیرۍت، چونکه ده ر بۍینی کۍگا کردن، مانای وایه شتۍک ده بر درۍته کۍگا و هه بۍده گیرۍت. له کاتۍ کدا ده بوو بنووسۍت (گۍ ده درۍته وه) و اتا ده پوونگۍته وه چونکه ئا و شله یه.
- ما پۍه ی شارپرۍس، له هه و ۱۰۰۰۰ کۍا 26/3 ژۍ نووسیووی: (حکومتی ههرۍم بۍیارۍک له بهرژه و ون دی فرمان به ران ده رده کات) کاتۍ چوومه نۍو ورده کاری هه و ۱۰۰ هه که، ئه و هه و ۱۰۰ هه که که مکړدنه وه یه ک کاتژمۍر ده و امی فرمان به ران بوو، به هۍی مانگی ۱۰۰ مه زانه وه) گومان ده که به ۱۰۰ وه به رانی ئه و ما پۍه هه، به دروستی بزائن بهرژه و ون دی گشتی فرمان به ران چیه؟ چونکه ئه مه ی وه ک بهرژه و ون دی گشتی نووسیویانه، ۱۰۰ تینۍکی کارگۍ۱۰۰ یه و په یوه ن دی به و مانگه وه هیه و دوا ۱۰۰ مه زان، ده و ام وه کو پۍشووتری لۍ دۍته وه. که و اتا بهرژه و ون دی گشتی فرمان به ران له کوۍ دایه؟ بۍگومان بهرژه و ون دی فرمان به ران ئه وه یه، حکومت مووچه پاشه که و تکراره کانیا بۍ بگۍ۱۰۰۱۰۰ ته وه، بهرژه و ون دی فرمان به ران ئه وه یه، سهروو مووچه ده ست پۍ بکا ته وه که ده ساۍه ۱۰۰ اگیراوه، بهرژه و ون دی فرمان به ران ئه وه یه، مووچه ی

ئاسايى خـيان له كاتى ديارىكراودا پـښـهـ بـدرت، له استيدا
ئـم بـيارانه له بهرژهووندى فرمانبرانن، نهك ئهوهى ئه
ماپه هـ تـى گـهـ يـشتـووه!.

[illegible]

بـگومان ئـمە ئەمانەمان، وەك نموونە وەرگرتوون، دەنا ماـپە و
بـاوکراوەکانی دیکەش، بەدەر نین لەو جـرە هەواـنە و شـواز و
جـنییه تی داـشتنی هەواـ. مەرج نییه میدیایەك ئەگەر سەد
ئـژنامە نووسی هەبوو، ئەوا کارەکانی باشتەر و سەرکەوتوتر بەـو
بەردەرـن، بە پـچەوانەو دەشـ دە ئـژنامە نووسی شارەزاو لـها توو
ئەزموونکار، لە لەشکرـك بە ناو ئـژنامە نووس و قەـم بە دەست و
مایك بە دەست، لە کار و ئەرك و ئـی ئـژنامە نووسی بگەن.

دووهم: ههوا ئی بهیه له یان له سهرخ؟!

ٻڌوام وایه، هیچ کام له تیغی و که نا هئاسمانیه کانی ئمه، هه تا ئستاش له ماهیهت و ئاماژه کانی ههوا ی به په له نه گه یشوون و نازانن، ههوا ی به په له چیه؟ چونکه هه ههوا و شت ڪ مه به ستیان ٻت، له په یامی به ږیرس ڪه وه تا ده گاته مردنی دایکی به ږیرس ڪی گهنده ئه وان به ههوا ی به په له تی گه یشوون. کهم خوله ڪ هه یه، مر ڦ به دیار ئه و که نا ٻانه وه ٻت و چاوی به شریټ ڪی سوور به ناوی

(خرا _ هات _ ئستا _ بلەز _ بە پەلە _ گەشت ئۆت وويدا) نەكەوت، كە ھەريەكەيان، واتايەكى زمانەوانى و فەرھەنگى خى ھەيە. كات سەيرى ناوہ ئۆكى ھەوا ەكەش دەكەين، نەك ھەر بە پەلە نين، بەككو شياوى ئەوھش نين بكرنە ھەوا. بى نموونە: كەناى وودا، كە خى پى يەكەمى بى كا بەرە، لە ھەوا ئۆكى بە پەلەيدا ئوارەى ئۆزى 27/ 3 نووسىبووى بە پەلە: نەتەنياھ دەت كەمىنەيەكى توندە و دەيەوت ئيسرائىليەكان بكا تە دوو بەش) ئەم ھەوا، ھىچ پەيوەندى بە كوردەو ھەيە؟ لەو ديارترىش كوۋەى ئەم ھەوا بە پەلەيە؟ ديارە وودا، لە ھەواى بە پەلەدا دەيەوت لاساى جەزيرە و ھەدەسى ەرەبى بكا تەو و ھەوا ەكانى فەلەستين و ئيسرائيل، بكا تە ھەواى بە پەلە و خرا، بى ئاگا لەو ەى ئەو دوو كەنا ەرەبين و پەيوەندى استەوخيان بە ەرەب و فەلەستينەو ھەيە. بە ھەمان شەو كەناى كوردستان بيست و چوارىش، ئوارەى ھەمان ئۆز ھەوا ئۆكى بە پەلەى نووسيوو تايادا ھاتوو: (ھەنگارىا ئەندامبوونى فينلەنداي لە نات پەسند كرد). ھەبەتە، نە ھەنگارىا، نە فينلەند و ئەندامبوونى لە نات، ھىچ پەيوەندىيەكيان بە كوردەو ەيە. ئەم ھەوا نەك ھەر بە پەلە نيە، بەككو لە بنەتدا ھەوا یش نيە، چ جاي ئەو ەى وەك ھەوا ئۆكى خرا و گرنگ بخرتە بەرديدەى بينەرى كورد. ھەر ئەم كەنا ە لە ھەوا ئۆكى ديكەى بە پەلەيدا، ئۆزى 2/4 و لە كاتزم ر يانزە و چل و س خولەكى نيوہ دا، نووسيو ەتى بە پەلە (با ەخانەيەك لە بەغدا ووخا) بگومان ئەم دوو كەنا ە، بە سەدان ئۆزنامە نووسيان ھەيە و بودجەيەكى خەياى و گەورەيان بى تەرخان دەكرت، بى ە دەبەت شارەزايەكى گەورە و قوو ەيان لە ھەوا و بنەماكانى ھەوا و لە نويشياندا ھەواى بە پەلە ھەبەت. چونكە مەرج نيە ھەر شتەك لە مەزەنبىق وويدا، كەنا ەكانى ئەمە بە ھەواى بە پەلە تى بگەن. ھەواى خرا، دوو خەسەتى ديارى ھەيە ئەوانىش وودا وەك كاريگەريەتى گەورەى جىھانى لى بكەوتەو، ياخود پەيوندى بە بەرژەو ەندى گشتيەو ھەبەت. بى نموونە: وەستانی شەى ئۆكرانىيا و ووسيا، ھەوا ئۆكى بە پەلەيە چونكە مرق لە شە و ئاشووب زگار دەكات، مردنى سەر كى ئەمەريكا ھەوا ئۆكى بە پەلەيە، چونكە ئەمەريكا ئەم ەكە جىھان ئاراستە دەكات. دەستپەكردنەو ەى پەلە بەرزكردنەو ەى فەرمانبەران ھەواى بە پەلەيە، چونكە پەيوەندى بە بەرژەو ەندى گشتيەو ھەيە، ديارىكردنى وادەى ھەبژاردن ھەواى بە پەلەيە، بەام پرسە و پەيامى بەرپرسەك، با پەستەكى با ەشى ھەبەت، ھەواى بە پەلە نين. چووونى وەقدى پارتى بى سەلمانى و ھى يەكەتى بى ھولە ھەواى بە پەلە نين، مەگەر نا بى حزبى سياسى دیدار و

[illegible]

• کافرا نس و کافرهی ژنا مه نووسی !

په نډېکۍ کوردي هه يه ده ټټت: (خه نه که زړېوو له گونا نيش ده نرټ)
دروست دځي که نگره ټټ ټنامه نووسيش له دنياي ټټ ټنامه نووسي ټټ مه دا
به و شوه يه يه. ټاخر که سټک ټنه کهي تلاق دهاد، ده يان به ناو
ټټ ټنامه نووس له بهر دم دادگادا، ده وري ددهن و که نگره ي
ټټ ټنامه نووسي بټ ساز ده کن. ټټ بينه ري ټه و قافي قه زايه که، کهي
ټاره ووي کرد که نفرانسي ټټ ټنامه نووسي ساز ده کات. دز ټکي
به سته زماني نه و جه وان ده گرن، چه ندين پټ لیس و ټه فسر، وهک ټه ووي

گه‌وره‌ترین باندی تاوانکاریان گرتبـت، ده‌وری ده‌دن و ده‌یان مایک له پـشی خـیان ز ده‌کەن. وای لـها تووه هەر کەسـک ئەگەر کارـکی زـر بـ ئەرزش و ساده و پله‌یه‌کی ئاساییشی هه‌بـت، کـنگـه‌ری ئـنامه‌نووسی ساز ده‌کات. بگره‌ کەسانـک هەن، وه‌ک مافیا هه‌ده‌کوته‌ سهر خه‌کی و داوای سهرانه‌ی لـ ده‌کەن، که‌چی به‌ داخه‌وه ده‌کرـته پاـهوان و سهدان مایکی بـ کـده‌کرـته‌وه و ئه‌ویش به‌ ئاره‌زووی خـی، وه‌عز بـ که‌ناـه‌کان ده‌دات و فـری ئەلف و بـی هه‌وا و ـاپـرتیان ده‌کات. تا ئـستاش زـربه‌ی هه‌ره زـری به‌ ناو ئـنامه‌نووسانی ئـمه له‌ گرنگی کـنگـه‌ری ئـنامه‌نووسی نه‌گه‌یشتوون و نازانن ده‌بـ کـ بـی ساز بـکـرت. بـگومان هه‌موو کار و کرده‌یه‌ک، هی ئه‌وه نییه بـکـرتـه هه‌واـکی گرنگ و بـکه‌ره‌که‌شی کـنگـه‌ری ئـنامه‌نووسی بـ ساز بـکـرت. له‌ دنیا‌دا، جگه‌ له‌وانه‌ی پـگه‌یه‌کی سیاسی و سیادیان هه‌یه، یاخود ـووداـوـکی گه‌وره‌ری مرـیی و سرووشتی هه‌یه و پـویست به‌وه‌ده‌کات ئه‌و لایه‌نانه‌ی په‌یوه‌ستن به‌و کاره‌ ده‌بـ له‌ کـنگـه‌ره‌یه‌کی ئـنامه‌نووسیدا بیخاته ـوو، که‌سیتر له‌ هه‌ر پـست و پله‌یه‌ک دا‌بـت، بـی نییه خـی بـکاته پاـهوانی شاشه‌کان. گرتنی دزـک و شه‌ـکه‌رـک و منداـکی زـو جه‌وان، که‌ کارـکی نه‌شی‌اوێ کردووه، هی ئه‌وه نین ئه‌فسه‌رـکی پـلیس سهدان مایکی بـ کـ بـکاته‌وه و ئه‌ویش قسه‌ی تـدا بـکات. له‌ ویلایه‌تـکی وه‌ک لـس ئەنجـلـس، ئـژانه به‌ هه‌زاره‌ها تاوانی گه‌وره و بـچووک ده‌کرـن، کـ به‌ـوه‌به‌ری پـلیسی ئه‌و شارهی (مه‌گەر پـویست بـکاو به‌ ده‌گمەن نه‌بـت) بینیه هه‌موو ئـژ کـنگـه‌ری ئـنامه‌نووسی ساز بـکات. به‌ درـژایی دوو ساـی ته‌نینه‌ی فایرـسی کـرـنا له‌ کوردستان‌دا، وه‌زیری ناوـخـ وونکردنه‌وه‌کانی ده‌دا، له‌ کاتـکـدا قسه‌کردن له‌ سهر پرسـکی ته‌ندروستی، کاری وه‌زیری په‌یوه‌نیدار به‌و لایه‌نه‌وه‌یه که‌ وه‌زیری ته‌ندروستییه. له‌م ـووه‌وه به‌داخه‌وه گه‌ره‌لاوژـیه‌کی زـر هه‌یه و ده‌بـ ده‌زگا‌کانی ـاگه‌یانندن، کاره‌کانی خـیان هـنده بـ ئەرزش و به‌ها نه‌کەن، که‌ چی و چـن و هه‌ر کاتـکـ که‌سـک ویستی، ئـنامه‌نووسـکی به‌ مایکـکه‌وه بـ ساز و ئاماده بـکـرت. بگره‌ ئه‌وان ده‌بـ زـرباش ئه‌و ـاستیه بزانه‌، که‌ هه‌ندـک کار و ـوودا و هه‌وا هەن، شیاوی ئه‌وه نین هه‌ر باس بـکـرن. ماوه‌یه‌ک له‌مه‌وبه‌ر، کـچـکی هه‌ره‌کار له‌ سـران، به‌ داخه‌وه کـتایی به‌ ژیا‌نی خـی هـنا. که‌ناـی ـووداـو له‌ به‌رنامه‌ی (به‌رپرسیار) دا، که‌ هه‌موو ئـواره‌یه‌ک پـشکـه‌ش ده‌کرـت، بـ قسه‌کردن له‌سهر ئه‌م ـووداوه دـته‌زـنه، با‌نگه‌ـشتی قایمقامی سـرانی کردبوو. هه‌ر کەسـک که‌مـک شاره‌زایی له‌ دنیا‌ی ئـنامه‌نووسی هه‌بـت، نه‌ ک گوا‌یا یه‌که‌می بـ کـابه‌ر بـت، هاوکات له‌ دنیا‌ی تاوان وکرده‌ی تاوان هه‌بـت، ده‌بـ زـرباش ئه‌وه بزانه‌ت که‌ قسه‌کردن له‌سهر تاوان، کاری پـلیس و لایه‌نی دادوه‌رییه نه‌ک به‌رپرسی

يهكەى كارگەى شارەك. ئەم ناپسپەرييه، بى قسەكردن لە سەر ھەر
 ۋوداۋەك، جەرەك لە بى ئاگايى و نەزانين دەگەيەنەت، ئەمە ۋەراى
 ئەۋەى ھەر نابەت كردهى خەكوژى مەقەكان بىكەتە گەنگەشە و بابەتى
 مەديايى، بەكە دەبە ۋەك ھەۋاۋەكى ۋاگوزەر سەير بىكەت، چۈنكە تا
 مەقايەتى ماۋە خەكوشتنەش بوۋنى دەبەت، ئەمە لەلەيەك، لەلەيەكى
 دىكەۋە، خستەۋۋى ۋورەكارى تاۋانەك و كردهيەكى كوشتن و خەكوشتن،
 ۋەراى ئەۋەى لە ۋوۋە كەمەلەيەتى و دەروۋنيەكەۋە فشار و ئاۋەزى
 دەروۋنى لاي بىنەرەكان دروست دەكەت، ھاۋكەت ۋەك جەرە پىشانەدانەكى
 تىنەشى لى دىت و ۋەنگە كارىگەريەتى بە سەر تەگەيشتنى مەندە و
 نەۋجەۋانان ھەبەت. چەند ساۋەك لەمەۋ بەر، چەندىن درامەي كەي، بە
 دىمەنى شە ۋ شەشەر و سىپكەرۋ پىشان دەدران، لە ژەر كارىگەريەتى
 ئەۋ درامەيانەدا، بەشەكى زەرى مەندەكان بە داخەۋە فەرە شەي مە و
 شىر و قەلغان و شەكەردن بوۋ. لە پەرسى كردهى تاۋەكارىدا، تەنە
 پەلىس و دادگاكان، دەبە سەرىشك بىكەن زەر بە نەنەنى و ھەۋريەۋە
 لەكەنەۋە بىكەن، لە كەتايى ھەمۋە شەكەدا، دەرەنجامەكان بىخەنە
 ۋو. جەرەكەيان قەزافى ۋابەي پەشۋى لىبىا سەردانى ئىسپانىا
 دەكەت و داۋاي ئەۋە لە پاشاي ئەۋ ۋەتە دەكەت، كە
 ھاۋنىشتمەنيەكى لىبى كە لەۋ زىندانىيە، ئازاد بىكەت، ئەۋىش
 لەۋەلەمدا پەي دەتەت كە ئەۋە لە دەسەلەتى ئەۋدا نىيە و دادگاكان
 لەۋ بارەۋە بىيارى خەيان دەدەن و نازانەت ئەۋ ھاۋۋەلەتەيە كەيە و
 بى گىراۋە. بىيە دەبە دەزگا ۋاگەيانەنەكانى ئەمە، لەم ۋوۋەۋە
 ھوشيار بن و ئەرك و كارى پەسپەيانەي خەيان لە بۋارەكەدا پىشان
 بەدەن كە ھى خەيانە. مەگەلەك جەر، ۋا ۋەك دەكەۋەت (چۈنكە سەيرى
 كەنەلە كوردىيەكان جگە لە ئەن ئاۋەتى ناكەم) بە دىار بەرنامەي
 بەرپەرسىارى كەنەلە ۋوداۋ دانىشتۋوم، سات ۋابوۋە مىۋاندارى دوو
 لايەنى ناكەك و پەكەپەزاۋ كراۋە، كە نەزىك بوۋنەتەۋە لەۋەى لە سەر
 شاشە و بەرانبەر سەدان ھەزار كەس، شە بىكەن و تەمەت ئاراستەي
 يەكتەرى بىكەن، بەمەش بەرنامەكە، لە جەۋھەرى ۋاستەقەينەي خەي كە
 بەرپەرسىارىيەتە بە داخەۋە دوۋرەكەۋەتەۋە. لەرەش دەبەت
 ھاۋگونجانەن لە نەۋان ناۋەكە و تەيتل و دروشم و گوتارى
 ئاراستەكراۋى بەرنامەيەك ھەبەت. ھەبەتە، مەرج نىيە لەۋ
 كەمۋكورتىيانە بەرپەرسىارىيەكەمى دامەزراۋە مەديايەكە ئاگادار و
 كەمەرخەم بەت (ھەرچەنە دەبە بە ۋردى ئاگادار بەت) چۈنكە كارى
 ئەۋنەمەنوۋسى و ۋاگەيانەن، بە پەي جەر و پىشە و ئەرك دەگەتەت،
 بەۋ مانايەي داۋەشتنى ھەۋاۋ لە ئەستەي نوۋسەرى ھەۋاۋ و بەرپەرسى
 ژوۋرى ھەۋاۋە، ۋەكخستەنى بەرنامەيەك، لە ئەستەي بەرپەرسى
 بەرنامەكانە، دىارىكەردنى تەۋەرەيەك بە گەنگەشەكردن، كارى

ئەوانەيە كە بـگەي بەرنامەكان ديارى دەكەن، بەـلام ئەمە لە نـو ئـمەدا بە شـووی گـشت بـ نـانەوا، نان بـ قەسابە. دواجار دەمەو ئاماژە بەو بەدەم، كە من ئـنامە نووس نیم، سەروكاریشم لەگەـ دنیای ئـنامە نووسی نییە، ئەگەرچی بـسا نـكیش سەرنووسەر و ستافی چەند بـاوكراوەيەك بوومە، بەـلام لە سـنگەي پەرـشیمان بـ ئەوبوارە، لە ئـژ ئـنامەگەري كوريدا هـخە دەگرين، گرنگ نییە هـخەكان شوـننى خـيان دەگرن يان نا، ئەو بە گرنگە میدیای كوری پـوانە بـت، ئەو ئاراستەي بينەري دەكات، هەمووی دروست و برـفـكتە، بە پـچەوانەو هـشتا پـويستیان بە خـدەو هـمەندكردن و ئاشناكردنە لە بنەماكانی كاری ئـنامە نووسی، بـ ئەو بە باشتر لەو بوارەي دنیای ئـشـبیری بگەن!

شەرم ئـز نییە شەرم ترسە . بەختیار محەمەد

لە كـمە گەي ئـمەدا ترس و شەرم هەيە، بەـلام ئـز نییە: هەمووان لە یەكدی دەترسن و شەرم دەكەن، نەك ئـزی یەكدی بگرن. ئـستییهكەي كاتـك شەرم و ترس هەبوو، ئـز نییە (ئـز لە ئارادا نییە، شتـك نییە بە ناوی ئـزەو). هەرگیز لە ناخ و هـفتاری تاكهكاندا، لە یەك كاتدا بەها و دیاردەي وەك شەرم و ترس و ئـز (ئەم سـ دیاردە و بەها ناكـكە لەگەـ یەكدی) جـگەيان نابـتەو. ئـز ناكـكە لەگەـ ترس و شەرم. ئـمە كاتـك شەرم لە كەسـك دەكەين، مانای وا نییە، كە ئـزی دەگرين؛ چونكە زـربەي جار شەرم پـوهندی بە دەسەـات (دەسەـاتی چەپاندەو) هەيە؛ بەـلام ئـز پـوهندی بە ئازادی و ديموكراتی و دادپەروەرییەو هەيە. ئـمە بـ ئەو ئـزی كەسـك بگرن، پـويست ناكـكـی بترسـين، بەـكو ئـز تەنيا پـويستی بە خـشـوویی هەيە.

ئـمە كە كەسـكمان خـشـويست، لە خـا و بە دـنیاییەو ئـزیشی دەگرين؛ كەواتە ئـز پـوهندی بە خـشـووییەو هەيە، نەك شەرم (ترس). هەموو شەرمكردنـكـ - لە بارە سیاسی و كـمەـایەتیەكەیدا - لە بەها باشەكانی وەك ئازادی، شەرمكردنـكـی خراپ و نەرـنییە؛

وهل شەرمکردن لە کاری خراپی وەك تاوان، دزی... شەرمکردن کی ئەرانییه؛ بەهەم لە کەمەگە ئامەدا شەرمی نەرانیی زانیتره؛ خەریکە بۆم شەرمی ئەرانیی هەر نییه. بەنموونه؛ زانیمان لە ئازادی و لە خەشویستی و لە سەكس شەرم دەکەین، بەهەم لە در و لە گەندە و لە دزی و تەنانت لە تاوان کی وەك کوشتن شەرم ناکەین و لایان سە ناکەینهوه. ئامە لە ئازادییهکان (ئازادییه سروشتییهکانمان) شەرم دەکەین و دەترسین (هەرگیز بێزی ئەم ئازادیانە ناگرین)، وهل لە چەپاندن و سەركوتکردن شەرم ناکەین و ناترسین؛ ئەك هەر ئەوه، بەكو شك مەندیشیان دەکەین.

ئامە هەر لە منداڵییەوه تاك بە هەندە نەرانییهکە شەرم پەروەردە دەکەین؛ منداڵ فەر دەکەین شەرم بکا (شەرم کی نائاسایی نەخشانە) لە عەورەتی و بترس لە دەسەلاتی گەورەکان؛ هەرگیز فەری ناکەین، کە بێزی سروشتی جەستەیی و ئەوانی دیکە بگر و لەبری ترس و شەرم خەشیانی بو. لەمەوه تاکی ئامە دەبێتە تاکی ترسناک و شەرم، لەبری ئەوهی بێتە تاکی خەشویستوو و ئازاد و بێزار.

بەختیار محەمەد

پرسیار بۆ وێڵامەکانی زنجیری پەستی شەڕ. نووسینی: شوان عەباس بەدري

دوای زنجیری پەستی شەڕیش کەتایی هات و ئێقەیی کەتایی زنجیر کەش هەر وەك ئێقەکانی پەشووتر بینر و عاشقانی زنجیر کەیی خاچ ئاسا لێ بۆردم تەلەفزیفەندا دانیشان و بینر چاوەڵێ و رگرتن و وێڵامی ئێ و پرسیارانێ دکرد کە بۆ درێژایی سە و رزی زنجیر کە لێ ناو مەشکیدا درووست ببوو و هەر یەك و بۆ پەیی تەگەشتن و لێکدان و بۆستە و وێڵام و کەسایەتی و کارێکێرکانی ناو زنجیر کە اف و پەشینییهکانی خەیی دێخست و و .

ئەم زنجیر یە کە هەر لێ سەر تاو و لێ ئێقەیی یەكەمی و بینری

تڱگيان ڪڍ زنجير ۽ ڪي پليسي ، تاوانڪاري، درامي، نهڻي ٿامڙ ۽ و
ووداو و چيرڪ و پشهات ڪاڻي تڙبيح ٿاسا ڊچنڊ پشڻو و هڻموو
ڪارڻ ڪٿر ڪاڻي گڙر دووريش بن ل ۽ ۽ ڪو و ۽ ۽ ڪٿر ناسراو بن
، ٻڻام ل ۽ چرڪ ۽ ڪ ل ۽ چرڪ ڪاڻي ناو زنجير ڪڍ ڊڊسٽر ڏو ۽ ۽
۽ ڪو و ۽ ڪٿر ۽ لاي ۽ ۽ ناو ووداو ڪاڻ پلڪش ٿڪن و دواي
ٿو ۽ پلڪش ڪرڻ و ۽ ڪو و ۽ گرڊانڻش چندين نهڻي تاز ۽ و پرسپاري
۽ و ٻامي تاز ۽ ل ناو مڻشڪي بينڊردا درووست ٿڪن !

گوماني تيا نيپ ڪڍ زنجير ۽ پستي شڙر ل ۽ ووي نواندن و گريم و
وڻڻ گرتنڊو ۽ تڙواو ڪارڪي پ ۽ و تڙر و ٿاست ٻڙر ۽ و ٿڪٿر ڪاڻ ۽
شڻو ۽ ڪي تڙواو و ۽ ڪم و ڪو ۽ ڪارڻ ڪٿر ڪاڻيان ٻڙجسٽ
ڪردوو ۽ و ڪورد قس ۽ ڪي ه ۽ ڪ ۽ ڊڻڻ : ((ڪسي شياو ۽ شوڻي
شياو)) ، ۽ اي من ٿم زنجير ۽ ۽ ڪڪ ۽ ل ۽ زنجير ڪمان ۽ ڪ
ٿڪٿري شياو ۽ ڪارڻ ڪٿري شياو هڻڻ ٻڙاردوو و ل ۽ و و و ۽
ڪم و ڪو ۽ و ۽ هڻڻ ۽ ، ٻڻام ٿاڻ ل ۽ ووي چيرڪ و سيناري ۽
ڪتابندي و وڙگرتنڊو ۽ پرسپاري نهڻي ٿامڙ ۽ و ٻامي ڪاڻ ۽
هڻمان ٿنڊاز ۽ سڙڪو و توو بوو ؟
ٻڻگومان ٺڻڻڙ .

ٻڻنگ ل ۽ ٽان بپرسن ۽ چي !؟

۽ و ٻامي ٿم ۽ ۽ چي ۽ ٿو ۽ ڊڻڻ ٻڻم ل ۽ ٿاڻ ۽ ڪي ڪي
زنجير ڪڍ هڻست ۽ ڪشڪي ٻڻتاي دوور ل ۽ ووداو ڪاڻي پشوو ڊڪرا
و بينڊري شارڙا ۽ ڪسڙر تڙڊگات ڪڍ ڊر هڻڻ ل ۽ ٻي چنڊ
گرت ۽ ڪي جياواز ۽ هڻو ۽ پڪرڻ ۽ ڪات و فريو دان و
دوورخستنڊو ۽ بينڊر ڊڊات ل ۽ و هڻموو پرسپاري ڪڍ هڻر ل ۽ سڙر تاي
۽ فاندني نعيم و ساحل و ووداو ڪاڻي دواي ۽ فاندن ڪڍ ل ناو
مڻشڪيدا درووست بوو !

دواچار ٿم ۽ تڻڻ گڙيشٽين ڪڍ پيو ۽ ندي ٺوان ((درختي)) و
((مڻسوور)) چي و چن بوو و ((مڻسوور)) ڊسيپ و نهڻي ناو
ڊسيپ ڪي ((درختي)) چن ڊست ڪو و توو و ۽ چي ٿو ۽ ڊسيپ ۽ ٻڻڪار
هڻناو ؟!

ٿو تڙرمي ڪڍ ل جياتي ساحل سووتڻرا بوو و ل ۽ سڙر جاد ۽ فرڊرا
بوو هي ڪڍ بوو و ٿاڻ مڻسوور ڪووشٽبووي و سووتانڊبووي يان خود
نا ٿو ڪچش ۽ ڊستي ٿو و ڪسان ڪو وڙراو ڪڍ ڊسٽر ٿيان
ڪرڊبوو سڙر ساحل ؟!

ڪسايپ تي ((سڻمڊ)) ڪڍ ڪسايپ ڪي ڪليلي ناو زنجير ڪڍ بوو و
مڻسوور ٿوت مڻيل ڪي ۽ ڪار ڊهڻا و ۽ ڪسڪي نزيڪ و ۽ جڙر
ل جڙر ڪاڻ ۽ ڊسٽ ۽ استي مڻسوور ٿو ٿمار ڊڪرا ۽ جڙر ڪڍ نعيم
و ٿاڙا و سڙدرا ڊڊات ٿو و ٿاڻ لاي ڪڍ مڻسوور ساحلي تيا

شارد تـو ، بـ بـ ئـوـى لـ پـيـوـندى نـوان ئـو دوان تـبـگـين
لـناكاو و بـ پـلـ دـكووژر ؟

كاتـ نـعيم و ئـزا و سـدرا دـچـنـ ناو قـلاکـ مـنسور پـش ئـوان
ئاگادار و ئادکات و هـروها نامـيک دـنـر بـ ژمار تازکـى
نـعيم و دـست خـشى لـدکات کـ ئـوـندـ لـى نزيک بـتـو و خـريک
بوو بـگـرت ، ئـمـش پرسيار و نهـنيـکـى دیکـى بـ وـامـ کـ ئاخـ
مـنسور چـن زانى نـعيم لـوکاتـ دـت بـ قـلاکـ و کـ ژمار تازکـى
نـعيمى داو تـ ؟

لـلايـکـى دیکـو بـ بـ ئـوـى ئامازـيکـى ساد بـ چـنيـتـى پـى
بردنى پـليس بدـن بـ هاوکارى نـوان بـهرز و مـنسور ، پـليس
يـکـسـر دـچـتـ بـردـم مـا بـهرز و خـى و ژن و مناـکـانى
دـستگير دـکـن و بـهرزـيش کـ پـشـتر خـى و خـزانـکـى شايـتـى
درـيان لـبـرژـوـندى مـنسور دابوو بـ بـ هـيچ لـکـکـيـنـو و
خستـووى بـگـيکـى يـکـسـر دان بـ هاوکارى خـى و مـنسوردا دـنـت
و شوـنـى شاردنـو کـل و پـلـکـانى مـنسور پيشانى پـليسـدـات !

ئـزا پـروانـ و سـدرا کـ لـ ووى ياسايـو بـ هاودـستى نـعيم
ئـژمار دـکـرن لـ تاوانى کووشتنى نـريماندا و پـليسـيش ئاگادارى
ئـو تاوانى کووشتنـيـ، بـ بـ ئـوـى هـر بانگ بـکـرن بـ لـکـکـيـنـو و
ئازاد ئازاد تا کـتايى زنجيرکـ بـ ناو شارد دـسووانـو !

چـند جارکـ ئامازـ کرا کـ مـنسور هاودـستـکـى هـيـ لـناو بـنکـى
پـليسدا و لـ ئـقـيکـ لـ ئـقـکانيش ئامازـ بـوـ درا کـ سيستمى
کـمپـيـتـرى پـليس لـ تورکياو هـا کراو و ئـنگـ تاوانبار لـو
يـو دـسيـکـى درختى و وردـ کاريـکـانى دـست کـوتـبـت ، بـام
تا کـتايى زنجيرکـش نـ هاودـستـکـى مـنسور لـناو بـنکـى پـليسدا
يـکـلا کرايـو ، نـ کـسـيش زانى ئـو هاکـ چـن و بـ چى ئـنجام
دراو ؟

بـ تايـبـتـيش کـ مـنسور ئاگاي لـ ورد و درشتى لـکـکـيـنـو کـانى
پـليس بوو لـ دـسيـى ساحل و کووشتنـکـى و ئـو سـر دـوانـى کـ
پـلـس پـى گـيشتبوو !

لـ تيزرى زنجيرى پـستى شـردا ، دوو ديالـگـى شيرين ي ژنـ کـنـکـى
مـنسور پـخش دـکـرت کـ ئـختـا گومانـو هاودـستى مـنسور بـت
لـو تاوانـدا و کـسايـتـى شيرينيش کـسايـتـيـکـى کليلى و بـنـتـى
ناو زنجيرکـ بـت ، بـام نـکـ کـسايـتـيـکـى بـو جـر نـبوو بـگر
ئـو گرـتـ و ديالـکانـ لـ زنجيرکـ هـر پـخش نـکران !

زـ باوکـکـى ساحليـش لـولاو بـمـنـ کـ بـ هـيچ ئامازـيکـى وون
پـ وون دـبـت !

ئـمانـو چـندين پرسيارى بـ وـامـى دیکـ .

هەر چه نـد ئهـقى كـتايى زنجيركه پـلـپـل و كـت و درژكردنـو وـيـكى بـ ماناي زـرى پـوـ ديار ، بـمـام لـ گـ هـموو ئـمانـشدا هـر وـك لـ سـرـتادا ئـماژـم پـدا هـيچ لـ نواندنـى ئاست بـرزى ئـكتـرـكـانى كـم نـاـكـاتـو و بـ بـواي مـن ئـنگـ ئـم زنجيرـيش هـر وـك هـموو زنجير و فيلمـ سينـمايـكـانى ديكـى ئـران ، بـر نـشتـرى سانسـركـى لـ ادـبـدـر كـوتـبـت و هـر بـيـ ووداو و كـسايـتى و پـشـهاتـكان لـ ئـهـقى كـتاييدا وـك پـويـست نـخـرانـ و و و پرسـيار و گومانـكـانى بـينـريش بـ وـمـام و يـكـلا كردنـو مانـو ، بـ تـايـبـتـيش وـك ئـشـكـرايـ ئـران مـژوويـكى دوور و درـژـى لـگـ سانسـر و شـوانـدنـى كـتابـنـدى بـرهـمـ هونـريـكاندا هـيـ .

لـ كـتاييدا هيوادارم ئـژـك بـت شانـ و زنجير و سينـمايـ كوردى لـ وويـ چـرـك و سيناريـ و كاري دـرهـنان و نواندن بگاتـ ئاستـكـ كـ هـر وـك پـستـى شـر لـ كاتى پـشـكردنـيدا خاچ ئاسا لـبـردـم تـلـفـزيـن دانـيشـين و چـژـى لـوـربـگـرين .

ئيش . نـوزاد بـ ندى

زـر قـى لـ چـناگـى خـى بوو ، لـ ئاوانـدا تاكو دـمى تـماشا ئـكرد يان بـجـركـ خـى لـ ئاوانـكـ نـريك ئـخستـو نـتوانـ چـناگـى پـخش بـكا . . هـندـ جار بـ ماويـ چـند هـفتـيـك بـ يشـكى پچـ پچـ دايئـپـشى كـ هـر تـاـيـ وويـ كردبوو مـمـلـكـتـك . . هاوـكانـى هـر چـند هـفتـيـك تـحـمولـى ئـ و يشـيان ئـكرد ، ئـتر نـاـزايـى و گوشـارى مـدـنى و گردبوونـو وويـ دـدا ، تـنانـت يـكـكـيان پـى وتبوو : ئـم سـكـسوكـيـت گو تـكـ و بـبـتـو . . !

دانـيـكى تريشـيان پـى وتبوو : بـم باـا مـتر و نيو و يشـى چـناگـيـو ، لـ فـچـى يشـ تـاشـين ئـچـى . . پـيرـمـردـ بتخاتـ ناو قوتوى تـراشـكـى چـى ئـكـيت ؟

استـكـى لـو كاتـدا خـى زـر نـيگـران كردبوو ، بـمـام لـ ناخـو و ئـو دوو باري سـرنجـى زـر پـ خـش بوو ، بـ جـرـك كـ گـابوو و بـ ما ، ئـوـندـ پـكـنيـبوو ، ئـنگـ سوور هـگـابوو ، چاوـكانـى فرمـسـكـيان دـرپـانـدبوو . . . كـسيـشى نـوتبوو هـكـارى پـكـنـينـكـى چـيـ، دـى خـش و پـ ئـكـنـ . . خـكـ حـقى چـيـ؟

بەيان لـ نـخـشا نـيـكى ميريى كاري ئـكـرد ، كاري ئـمـ بـ
هـشـكـردنى نـخـشـكان بوو ، بـ ئـوـي پزىشكـكان هـيـدـن . . ئـوـندـ
بـنى ناوسكى نـخـشـها تبوو بـسـريدا ، گـشتى لـ بـر چاو كـوتـبوو
. . ئـوـيش بوو بوو بـ هـي ئـوـي پارـيـكى باشى لـ موچـكـى بـ
بـمـنـتـو . .

دوای نيوـيش ئيشى مـغـسل فرـشتنى ئـكـرد . . ئاگادارى نرخ و جـرى
هـموو مـغـسلـكان بوو . . هـر كـ سـيـرى موشتـريـكـيشى ئـكـرد ،
يـكـسـر ئـيزانى بـ مـغـسلـى فـترا هـتوو . . يان لاتـ و بـو حاـ
مـغـسلـكى ئـراني پـ هـئـسو . . يـك دوو جاريش حـوزى مـغـسلـ
كـوتـبوو بـسـر پـنجـى قاچيا . . جاريش هـبوو لـى تـك ئـچوو ، وای
ئـزاني نـخـشـلـ بـردـميدا پاـ كـوتوو ، دـستى ئـبرد مـغـسلـكـ بـ
هـشـبكا بـ ئـوـي پزىشكـكان هـيـدـن . . جارـكـيش لـ نـخـشا نـيـ
ميريى لـى تـك چووبوو بـ نـخـشـكى وتبوو ، استـ حـوزـكـى
ئـرانيـ ، بـمـام بـلوعـكـى توركيـ . . پزىشكـكان نـيانـزانيبوو
باسى چى ئـكا ، بـمـام نـخـشـكـ دـشتـكى بوو ، لـ ژـر لـوـو پـى
وتبوو : حـوزى پورت . . ئـميش باش لـى تـ نـگـيشتبوو ، ئـگينا بـ
هـشى نـئـكـرد ، با پزىشكـكان هـروا بنىشتنايـتـ سـرى و
هـيانـدـيا . .

دوای نوـژى ئـوار هـتاكو بـر بـيان ، لـ بارـگاـيـكى حيزبى
پاسـوان بوو . . بـمـام شـوانى پـنجـشـممـ پشوى بوو . . ئـتر ئـو
شـو خـشـترين خواردن و . . خـشـترين سـرجـگـاي ساز ئـكـرد . . خـزانيشى
هـندـ جار شانازى پـو ئـكـرد كـ وـكو كارخانـى نانـقـيسى ، شـو و
ژـر گرمـى دـ و كار ئـكا . . هـندـ جاريش ئـيووت باشـشـوم بـ
تراكتـر بـكردايـ باشتـر نـبوو ؟ هـر نـبـ . . هـر نـبـ ، هـموو
شـو لـ بـر دـرگا ائـوـستا ، يان دـرگـاي گـراجـكـم بـ ئـكـرد و
با به گاسنـو بـهـتايـتـ ژوور و . .

كـسـبـى نـبوو دـست وـرداتـ ژيانى و كار و پـژـكانـيـو . .
تـنانـت نزيكـترين كـسـ لـيـو كـ خوشكـزايـكى بوو ، نـيـئـزاني
چـندـكـ پارـى خـوتوو هـي . . خـ پرسـياري ئـوـي ئـاخـ پارـ
خـوتووـكاني بـ دـلارن يان دينار ، ئـوـ مـگـر هـر خوا زانيـتـى
. .

خـكـ حـقى چـيـ ؟ گـرنگ ئـوـيـ ئـمـ بـيان بـ باشتـرين شـو
نـخـشـكان بـ هـشـئـكا ، بـ ئـوـي پزىشكـكان تـى بـربن و هـيـدـن
. . سـرانـيش زـر بـ دـسـزيى مـغـسلـلـكاني ئـفرـشـ ، تا ئـستايش
هـيچ كـسـ مـغـسلـى بـ نـهـناوـتـو . . كارمـندـكى هـات و چـ نـبـ ،
جارـكيان مـغـسلـلـكى بـ هـنايـو پـى وتبوو من پيازيم ويستوو تـ
بـجـيت داومـتـ . . ئـميش وتبووى ئادـى بـگـ بـزانـ كامـ پيازىـ

..کارمندی ها توچه زهر گندها بوو بیه پیازی ، تا له کتاییدا
ددانی پیا نا بوو بیه دروه واهئو. . استهکتهی که مغهسللهکتهی که یو
جا بیه دهرکهوتوو موچهی ئه و مانگه زهر دوا ئه کهوه و که سیش قهرزی
ناداته ..

پاسه واننككى شويشى زهرك و پيكن و .. جارنك مالداليى ئازايىتى
 و رگرتوو ، چونكى يىك دوو سىرخش بى ناوى ئىپىسىنىڭ ، لى
 نىوشىكى باراناويدا ، دابوويان بىسار بارىگاي حىزىدا ، ئىمىش
 نىشتىبوو سىريان .. فىشكى بىملاولاياندا تىقاندېو ، سىپىر ئىكا مىش
 مىوانيان نى ، جا چىكىكى دانا بوو ، بى شىنى يىھىردووكيانى بى
 پىشتا و پىشت بى ستوونى كارىباي مولىدوو بى ستىبوو .. ھىرچىند
 گىريا بوون و پاابوونى ، دىردى نىخواردېو ، تىنانىت زىاتىرىش
 توو بوو بوو .. جىنوى زىر سىكىسى بى دايىك و ژن و خوشكىيان دابوو
 .. وتىبوويان تا بىيانى لىبىر باران ئىتپىن .. پىي وتىبوون : بارانى
 بىھار ، ھىچتان لىناپىت ..

ئيتىر خۇك دۇقى چى ؟

[illegible]

ئەم سەر تا تە نەگەشت .. بىر بىر تەگەشت . . ھەر بىر بىر
بىرەشت توو بوو ، نەندى : تە چىت ئەو بىس پەم بى ؟
ئەختەت خوساوتەو ، ھەر بوو . .

دوای هفتایک ما خـ زوورانی نیمچـ دادگاییـ کیان کرد . . خـ زووری
فـیلـ سوف بوو ، پـیـ وت : زیاد لـ اـدی پـویست خـت ماندوو بکـی ،
زوو کـمئـ ندام ئـ بیت . . هر بـیانیان نـخـشـکان هـدـ ،
کیفـا بـتـ . .

ئۇم وتبوى : مام! من نەخەش بە ھەش ئۆكەم ، نەك ھەيىدەم ..
ئىنجا با پەت بەم ، چوار ھاۋەم ھەيە ، عەبدول بەيانان مەير
ئەيدارەيە ، عەسران لە عەيادەيەك بىتاقە بەيە ، بە شەۋىشدا لە
يانەيەكە شەۋانە نەرگەلە ئۆگەشەنەتەۋە .. مەنۋچەر بەيانان
مامستايە ، عەسران كەيە دەمانچە ئۆدۈرە ، بە شەۋانىش لە بەردەم
مەككەدا سۈا ئۆكە ... مەسەن بەيانان ژمەريارى بانكە ، عەسران
ماسى ئۆفرەشە ، شەۋان مەندوبى كەمپانىيەكە كەريە ... سىراج
بەيانان لە فەرمانگەي ئاۋ بەيەبەري بەشەكە ، عەسران لە مەعرز
ئەۋ ۋەۋەي ئوتومبەل ئۆكە ، بە شەۋىشا لەسەر مەرز مەۋىلەي
كارەبا دەنە ۋ دەبا ..

خٲزوری خٲوی لٲ ئٲکٲوٲت و ئٲمیش ژنٲکٲی و شاهیدٲکانی ئٲخاتٲ ناو
پیکا بٲکٲی و ئٲپانباتٲوٲ بٲ ما ..

ئەم شەوی پەنج شەممە بوو . . پەللی خواردن و سەرچاگەکی بوو .

بـ ئاسـ حاجی ، نرخى و تار كـ تـ
چـ نـ د دره مـ ؟ .. گـ ران
هـ بـ بـ بـ

لـسـردـمـى حـكـومـانـى عـباسـيـه كـانـدا كـايـى ئـدـمـى بـى تـايـيـدـى تى شـيـعـر
 ۋە گـرـنـگـى ھـوـو ،شـيـعـر و ھـكـمـا پـارـمـى دـكـرد، بـى تـايـيـدـى تى لـ شـو
 سـوـرـمـى كـانـى پـمـ اـبـوـارـدـن و اـزـاـوـى خـلـيـفـمـى كـانـدا كـمـ لـمـ كـشـكـمـى كـانـدا
 سـازـدـمـى كـران . لـمـ و شـمـوـانـمـى دـا زـمـرـمـى لـمـ شـاـعـيـرـمـى كـان ھـوـو يـان دـا خـمـيان
 بـگـمـى نـنـمـى ئـو و بـمـمـى كـ لـمـ شـيـعـرـمـى كـان يـان كـم ھـوـو مـوـو پـيـاھـمـى دـان و
 مـدـح و سـمـنـمـى خـلـيـفـمـى ھـوـو بـفـرـمـى شـن.

پاش خوځندن وای هره شیعر کیش به پایی ناستی پیا هڅدان و پسه ندی له کن خلیفه ، فرمانی ددا که به ک دره می په بدن ، به نمونه د یگوت [اعطو ۱۰۰ درهما] ، یا خود له شاعیر که دی د پرسی [کم درهما یساوی قصیدتک؟] واته نرخه شیعر که ت چه ند دره م؟

کڼواته ئې و چېرې شاعيرانه کڼپښان دگوترا {شاعرانې کڼشک} به
خښويستی دسټاداران نه ياندنووسی ، بڼکو بڼخښويستی پار
دې يا نووسی.

ئەوانە ھەرجى زەبروزەنگ و ناعەدالەتى و خراپەكارى ئۇ و خەلىفانە
 ھەبوو لەكنیان گەنگ نەبوون و جەگەى بايەخيان نەبوون، چونكە
 بەياريان دا بوو بولبولى خەشخوانى كەشكەن.

له هـ ر م ش ل د و ا ی ا پ ی ن ، ب ت ا ی ب ت ی پ ا ش ئ و ی د س ا ت و پ ا ر و ه ز و ا گ ی ا ن د ن ک و ت د س ت ی ی ک ت ی و پ ا ر ت ی ، ئ ی د ی ب ز ب ر ی پ ا ر و پ س ت و د س ت ب ر ک ر د ن ی خ ش گ و ز ر ا ن ی ، س و پ ا ی ک ل م ر ق ی خ ف ر ش ، ق م ف ر ش ، و ی ز د ا ن ف ر ش ی ا ن ل خ ی ا ن ک ک ر د و ت ا د ا ک ک ی ا ن ل ب ک ن و ش ب ک ن ب س پی و ن ا ش ی ر ی ن ج و ا ن ب ک ن ، ش ک س ت ی ش ب ک ن س ر ک و ت ن .

یەکێک لەو قەسەمە فرەشانە پارتییەکە بە نەوی {ئاسە حاجی}، جاروبار نووسینەکانیم بەرچاودەکەوت ، بەم دەرکەوتوو ھەرگیز بچووکتەری نەخندای لە [۳۲] ساڵی کەسە کەبۆی گەندەیی نەگرتوو و لە ئاستیدا

کۆمەڵگەکان، بەلام دەمەک سەرک و زیران یاخود یەکێک لە بنەماڵەی بارزانی دەکەوتتە بەر تیغی ئێخە کە {درووست و بەرچاوان}، ئیدی بەفرمانی سەر و، ئاسەکان دەکەونە خەیان و داکیکی لە کەسی ئێخە لێگیراو دەکەن و پاساو بە شکستی کانیان دەهەنن.

نوێترین وتاری ئاسە حاجی بەر لە چەند ئێک بەرچاوم کەوت بە نەوی [بە مەسرور بارزانی کراوە بە ئامانج ؟] کە لە چەند مەپەکی کوردیدا دا بەزیوو. کاک ئاسە زەر هەویداو هەرجی ئێخە و گازندی خەک و لایەنە سیاسی کانی دیکە هەن، بیانخاتە چوارچەوی {قەوینە و بەغیلی} بە عەبقریەتی مەسرور بارزانی و دەسکەوتەکانی. بە نمونە بەواندە ئێم بەگە نەشارە کە دەتە:

[ئێستا کە مەسرور بارزانی لە لایەن هەندەک کەس و لایەن بەتە ئامانجی گوتاری سیاسی و میدیاکان، دووبارە بوونەوی هەمان چەکی و ئێزموون و مەژوو، ئێوان تەحەمول و تەقەوی ئێ و گەانکاریانە ناتوانن بکەن، کە دەوێ تەدارییەکی مەسرور بارزانی لەگەڵ خەیدا هەناویەتی. لەگەڵ بوونی بە سەرک و زیران.]

کاک ئاسە زەحمەت نەتە بەمان وونبکەر و کام گەانکاری و بە چ ئاراستە یە کەدا و چ مەدەلەکی دەوێ تەداری؟ خەگەر بە ئاراستە یە باشکردنی گوزەرانی خەک و نەهەشتنی دزی و گەندەیی، ئێ و قەبویمانە و نەفرەت لە و کوردە یە پەیی خەش نیە. بەلام گەر بە ئاراستە خراپە کەدایە کە بەدەنیایە و وایە، ئیدی بە قەبوێ بکەرەت؟

کاک ئاسە لە شوێنەکی دیکە دا نووسییەتی، [دوای چوار سا ئێ و روون بەتە و کە پەگەکانی حوکمانی لە لایەن مەسرور بارزانی لە سەر بنەمای شەفافەیت و موحامەلە نەکردن و خاترنەگرتنی بەرامبەر بۆ و دەچەت].

ئە ی کەوانی و خەزگە وابوای و ئێمەش {ئێشە دوویە کمان پەبدایە}، ئاخەر کاک ئاسە کەمەک ویژدانت ببزوەنە، کام شەفافەیت ولەچیدا؟ ئێ و شەفافەیتە کە نەپەرلەمان، نە و زیرەکان، نە حیزبەکان، نە ئێندامانی پارتی بە فەزل میرانیش و، لەبارە ی دەسیە نەوتە و هیچ نازان ؟

ئێ و جوان دیقەتی ئێم دەستەواژە ئاوانە بدن کە بەتەن لە حەقیقت و کاک ئاسە بە سەرلەشەواندن و لەخستە بردنی خەکی ساویلە کە بەکاری هەناون، [راست کردنەوی هەلی خواری حوکمانی و سەرلەنوێ پەناسە کردنە و داەشتنەوی چەمک و دەستەواژەکان، بە گوێرە ی قەناغی نوێ سیاسی و گەانکارییە ناوخەیی و ئێقلیمی و نەودە و تەیکان، کات و ئێرادە و مەکو بوون و پەداگری پەویستە، کە هەموویان ئێ و کەستانە مەسرور بارزانی لە بنیاتنای گوتار و قەناغی نوێ حوکمانی بە کاریان دەهەن و دەستە بەرداریان نەت]

لښکي تايډا بڼکاي ناسه داسې هم ، گډر خټ لښکرې گډلي ستېم لښکراو
نا بينيتو [کې بڼه داخو و واي] ، جا تکايې ستېم کاريش مڼکې بڼ
سږ پښمان و فرياد س و بليمټ ، چونکې وانيږ.

خوږوټ لښکر د زږ خا . . شيعر/ کاو عوسمان

لښکر بڼه ديټو و وږي ، ،
تا بگيټ هډموو شوښ
(نارسر ځامب)

نښو څوږي
لښکر خوږنما يږ
پووش و پښاشي
بښتاني شو و زږد کاني مږگ
و غوربت نښوټو . .
مښ نفاي کم لښکر د زږ خا هډبژاردو ، ،
نيگاي توږو بوونم ، ،
لښکر بڼه د بختي لښکر و مږ قاني
بڼ تاني مږگ و تڼ نيايي و پيرک و توون کښوتن
مښ نفاي کم لښکر د زږ خا گرتو ،
ديدېم لښکر و شو قاني پښ
لښکر نښک و پروسکي
مند او وښکاني سږ زږ ميند کاني هډموو جڼگا کاني ، ،
نيگاي غږ مگينم لښکر ديم نښ . .
شوش ښکي گوښ ژاکا و کاني ، ،
لښکر نه هاتني پښکر لښکر مښکي شيني څښختيا ، ،
ژښکيان گرتو ،
نښکر وږزي تښکشا نښکر شتي گډلي پايز
هږ پښکر نښکي قښزيش ،
تا بلې ژښکي تيا ځماو ،
بڼ چنگي ښکي کات د هډپچراو ، . .

خٲر ل ځوٲنمايٲ،
 هٲشتا شٲٲل ځا ني بوونم ئٲ بينم
 ل ٲر ڪازيوٲي ٲهرينا،،
 ب ٲٲاشٲ بٲردى نٲگريسي زٲم نا هٲٲٲزٲنٲ،،
 ساٲٲ ځا ني فٲ نا بوون بٲٲٲٲٲڇ!
 ئٲ بم هٲشتا،
 لٲسٲر ٲوباري مٲري ٲٲٲ ٲا بٲردوٲ ځا نا،
 ٲا آش هٲزاران مٲرگ
 بوونم هٲر ماوٲ!
 و شٲٲ ځا ن ئٲ بن هٲشتا!!
 دواي ڄٲنگٲ ئٲ فسونا ويٲ ځا ن،
 بونيان هٲر ماوٲ!
 باخٲٲ سپٲٲ ځا ني ئٲ فوينٲ،،
 ل ٲ بٲٲٲسي ڇاوٲ ځا نما،،
 ڪٲٲٲيان گرتوٲ!!،،،
 ئاي بوون ڇي بيا با نٲ ڪي سٲختٲ...
 ئٲي ڪازيوٲ لٲدٲ ستڇوٲ ڪٲي دوٲنٲٲٲ ڪي بوھٲ يميٲ ڇي لٲهات؟!
 ڇي ل ٲ سٲرگوزشتٲي لميني ڪٲ ڇا نٲنوسرا،؟!
 ڪوا ٲٲخي گٲل ڪٲشتي
 بٲرٲو ڦٲٲٲاي زٲردٲ ٲٲٲٲ ڪ ل ځوٲنا خنڪاو
 ئٲو بٲلٲم نٲگريسانٲش
 هٲزاران تٲرمي ڪٲڇري ٲٲحبٲشي هٲٲگرتوٲ؟؟!
 ئٲي ئٲو شٲو ٲهرينٲ ٲرتٲقاٲيانٲي
 ڪ تٲٲٲٲيم بٲ دارستانٲ
 ٲٲشٲباي تٲٲٲخي تٲمٲن تيا ئاوٲزانبوو
 بيرمٲ، تٲي تٲمٲ ڪي نامٲيبردوو ٲرسيت،
 ئٲرٲ ڪوٲبوو،؟!
 گٲرڇي ئٲو هٲموو گيا نڊٲرڇونا نٲشم،
 هٲردٲم خٲٲوٲ تٲ ل ڊٲزٲخا،،
 ڇي گٲنجينٲٲ ڪي ئاسوودٲ بٲخشيوو!
 ڊٲم ٲٲ خٲر بوو!
 ڊٲرڇٲم ناسيبوٲوٲ،،
 ل ٲ لٲنگٲري ڪٲشتي نٲو هاڙٲ گٲردٲلولي گٲنجٲٲٲي ڪي
 ياخي ل ځواوٲنڊٲ ڊٲنڊٲ ځا نا،،
 ڇي خٲشبٲختيٲ ڪ بوو،
 مٲرگٲ ڪي ئامٲز بٲ گٲٲوٲ،،
 وٲ ٲٲٲولٲٲ ڪ باوٲش بٲ ڪٲٲڊا ڪا،،

وځک د ډروښکی مښت
بښ شیعری یاساغ
سښ مای یا خیبونښتی .
لښ نو ئاسښ واری پښ یکښ ری تښ کشکاوو
وښ رانښی پښ رستگا ښ زیوښ کا نا

.....
وښ ښکښ کارښکی هونښ ری فښ تښ گرافښ ر
(Jlu juro (jlujuro
بښ سو پاسښ وښ لښ پښ یجی فښ رمی خښی وښ رگیراوښ

فیلمی کوردی “خاښا تارییا” چوار خهښاتی فښستیقاښی فیلمی ئسته نبووښی بدهست هښا

• مښ نسوور جیها نی

فیلمی کوردی “خاښا تارییا” In The Blind Spot لښ بښ رهښ مهښ نانی
“مښ مښ د ئښ کتاش” و له دښ رهښ نانی سینښ ماکاری کورد “ئایشښ پښ لات”،
چوار خهښاتی له چل و دووهښ مین فښستیقاښی نښودښ وښ تی فیلمی
“ئسته نبووښ” له تورکیا بدهست هښا.

فیلمی سینهمایی “خاښا تارییا” In The Blind Spot لښ بښ رهښ مهښ نانی
کښ مپانیای سینهمایی “میتښس فیلم” Mitosfilm بښ به ښوه بهری
سینښ ماکاری کورد “مښ مښ د ئښ کتاش” Mehmet Aktaş و له نووسین و
دښ رهښ نانی “ئایشښ پښ لات” Ayşe Polat دښ رهښ نښ ری باکووری کوردستان،
له بښ رهښ مهښ نښ ری هاوېښ شی کښ مپانیای “پښ نکت” و ته له فیزیښ نه کانی
WDR و Arte و بهرهمی وښاتی ئه مانیا، له نوښترین و دووهه مین
به شداری نښوده وښ ته تی خښیدا له به شی پښ شبښ کښی “نه ته وهی” له چل و
دووهښ مین خولی فښستیقاښی نښودښ وښ تی فیلمی “ئسته نبووښ” Istanbul

له ولاتی تورکیا نمایش کړا و توانی چوار خه لاتى هم رووداوه
گرینګه سینه مایه بدهست بڼت، له وانه: خه لاتى باشتړین فیلم ب
"ممد ئکتاش"، خه لاتى باشتړین سیناری ب "نایش پلات"، خه لاتى
باشتړین مانتا ب "سرحت متل Serhat Mutlu و "یرګ ولکمار"
Jörg Volkmar و هروهه خه لاتى "فیپش FIPRESCI واته
فیداسی نی نوده و خه لاتى خه گرانی فیلم به هی "تړکیز له سر
جیاوازیه ئه خلاقیه کان له کرده و رڼانه کسه کان و گرینګترین
باخه کانی تاکه کانی کمه گا".

"نایش پلات" دهره نهرى هم بهرهمه سینه مایه، دواى وه رګرتنى
خه لاتى باشتړین سیناری؛ به شانازییه وه هم خه لاتى به باخه خى
پشکesh به دایکانى شه ممه کړد که منداان و بنه ما هکانیان له لایه
حکومه تی تورکیاوه ساان کی دوور ر درڼه به سر و شوڼن کراون.

"ممد ئکتاش" به ره مه نهرى فیلمى سینه مایى "خاا تاریا" ل
وتار کدا رایګه یاند: ز به خته وهرین که چالاکی چالاګفانانى مافى
مرق له لایه فیلمه کى ئمه وه گرینګى ئه وتى پدرا.

"خاا تاریا" که له لایه کمپانیای "نارت هوود ئینترتیمنت"
ArtHood Entertainment Encounters له ئاستى دنیا دا باده بته وه، له به که مین
نمایشی جیهانى خیدا ل بشى پشې کى "به رکه وتنه کان"
ل حفا و سیدمین خولى فستیفای نود و تى فیلمى "برلین"
Berlinale ل و لاتى ئمانیا نمایش کړا و کاندیدى وه رګرتنى
خه لاتى ئم رووداوه پباخ و پله به که مى سینماى جیهان بوو.

فیلمى سینه مایى In The Blind Spot ل رګى چیرکى بک ل
دایکانى شمم، باس ل ه وى تیمکى ئمانى دکات ک دیا ن و
بک فیلم ل بارى ژيانى "ئووب ئازیز چاپکورت"، پارنړى
مافکانى مرق به ره مبنن.

چل و دووه مین خولى فستیفای نود و تى فیلمى "ئسته نبوو" به
نمایشى ۵۹ بهرهم له دهره نهرانى و لاتانى جراوجرى جیهان ل
چندین بشى پشې کى لوان؛ بشى پشې کى نوده و تى، بشى
پشې کى نه ته وى، بشى پشې کى نه ته وى "کورته فیلم"، بشى
پشې کى نه ته وى "به ګه فیلم" و چه ندین به شى د وى پشې کى
له رڼانى ۷ تا ۱۸ ئه پرلى ۲۰۲۳ ل شارى ئسته نبوو ل و لاتى
تورکیا به وه چوو.

ب زانیاړى زیاتر:

نیشتمان . . سڀ لاءِ عوام

وڌيڪ سڀني کي ڦهلاڻ لاءِ
لاڳاپي ڪم جي سڃاڻپ ڏيڻو
ڪم جي ڪم تي ڌيان ڏيڻو
ڪم جي ڪم تي ڌيان ڏيڻو

درختن کي رڳو روبرو وڌائڻ
لاڳاپي ڪم جي سڃاڻپ ڏيڻو
ڪم جي ڪم تي ڌيان ڏيڻو
ڪم جي ڪم تي ڌيان ڏيڻو

وڌيڪ سڀني کي ڦهلاڻ لاءِ
لاڳاپي ڪم جي سڃاڻپ ڏيڻو
ڪم جي ڪم تي ڌيان ڏيڻو
ڪم جي ڪم تي ڌيان ڏيڻو

درختن کي رڳو روبرو وڌائڻ
لاڳاپي ڪم جي سڃاڻپ ڏيڻو
ڪم جي ڪم تي ڌيان ڏيڻو
ڪم جي ڪم تي ڌيان ڏيڻو

گرهه‌های ر. . د شاد تا قان

تو و رکی به چارهی ه نوک یی. .

ق ق نوس. .

ه ند ز ر بوو ل س دان و ه زاران، ه ری ک و ب شت کی گرتی،
خو ن ر ل خ ی ن بو و ن وان ه ره چیان ن ه شت. ی یک ب شیری گرتی
وش ل د ستنوسیدا هوار د کا و ا زیل بوو، ل خ شی نازانی ن و
چر؟ ی یک ب س ردولکان د ر مان و ا د زانی وش ی ز ر پ ک و نان
مان. ی یک ب س یاس تی گرتی ل ع رب ی دن ک کی ت ناگا، ی یک
ب م ژووی گرتی لینگاقوچ د یگ ت و ب یلام عنا کوی ح زل بی.
ه رچی د نگ ناخ ش ه ی بوویت گ رانیب ژ ه رن ن ی د. ک وات
ق ب ژیشی ها ت س ر.

س رتاشین. .

ن ستا ب پار ی و یزگریشی ناو ه رت ز ک ئاگات ل خ ت ن بی سفرت
د ک ن ب تایب تی گ پ یش ل د ک ن ئ گ ر ب ته و ب رچاوت و ناکبی
ب س پ تان نارم ل ک ند ر؟

ع م م چی. .

یازد مانگ چی خوا پ ناخ ش د یکا ک چی مانگ ک د بت ئیسلامچی
واد زانی ب و ب خ وی بوون ی م زانچی و موسو مان! چی ق
ن مای ن یکا ه ره ندت زانی چوویت ع م ی ب رد ب مار خ یدا
د دا ک پ شتر ش ریکی ش ی تانی بوو، ئ س تاش و ک خ تمائیل
پ یو ندیان ه ره ب ه و د زانی نازانین.

کوردچی. .

د جاو ر کابرا باو ی ب هیچ شت ک نی و اتا ع ب سی و هیچی لا
پیر زنی، د تانی بر ی ب وای ب خ شی نی ک چی خ ی ب ل ک ر و
باسنوس د فشق نی، خ ن ل است و چ پ د گری ی ک ژیش کوردای تی
ن کردی و نایکا. بیر کان د دزی و و رگ ی د کا ب ناساندنی
چاوگ کان ب دوو فلس ه رزانت ر پ مان د فر شت و ک چی خ ی موشت ری
ن واران.

د شاد تا قان